

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
sara.rostamian@regeringskansliet.se

Stockholm
2021-12-14

Vår referens
Magnus Johansson

Dnr
Fi2023/02414

Remissvar gällande betänkande ”En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter och enheter”, SOU 2023:43

Företagarna är Sveriges största medlemsorganisation för företagare och företrädare i huvudsak små- och medelstora företag inom privat sektor med cirka 60 000 medlemmar. Alla branscher finns representerade och medelantalet anställda per företag är 4 – 5 personer.

Företagarna har fått möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande.

Sammanfattning

Företagarna välkomnar ett effektivt och tillförlitligt system för leverantörskontroll i samband med offentlig upphandling och vid ansökan om att delta i valfrihetssystem. Företagarna delar den särskilde utredarens uppfattning att Sverige inte bör införa obligatoriska krav på arbetsrättsliga villkor vid icke direktivstyrda upphandlingar och att inte införa begränsningar av antalet underleverantörer vid tilldelning av offentliga kontrakt.

Leverantörskontroll

Det finns ett stort behov hos upphandlande myndigheter och enheter att underlätta hanteringen av leverantörskontroll. Upphandlande myndigheter och enheter har i dagsläget svårt att få tillgång till olika myndighetsregister, vilket försvårar prövningen. För att komma runt problemen är det vanligt att upphandlande myndigheter och enheter begär att leverantörer lämnar in en sanningsförsäkran där en företrädare för leverantören intygar att det inte finns skäl för uteslutning, utan någon självständig kontroll av leverantörerna. Det kan förvisso finnas fördelar med ett sådant system som gör att upphandlande myndigheter och enheter inte riskerar att befatta sig med integritetskänsliga uppgifter, men om leverantörskontrollen ska kunna nå sin fulla potential behövs ytterligare åtgärder tillsättas. Företagarna vill understryka vikten av att företräddarbegreppet tolkas enhetligt så att kretsen av vilka företrädare som ska kontrolleras blir förutsebart.

Utredningen föreslår att Bolagsverket ska ansvara för att tillhandahålla ett system för samordnad registerkontroll. Företagarna välkomnar förslaget. Upphandlande myndigheter och enheter ska kunna begära kontroll i samband med tilldelning av ett kontrakt eller godkännande av en sökande, dels vid uppföljning av kontrakt eller ramavtal som tecknats efter en upphandling eller efter inrättande av ett valfrihetssystem. För att kunna skapa en effektiv och tillförlitlig registerkontroll ska uppgifterna som inhämtas begränsas till att omfatta uteslutning till följd av brott, obetalda skatter och socialavgifter samt vissa kvalificerade ekonomiska svårigheter.

Utmaningen med föreslagen lösning gällande Bolagsverket nya uppdrag ligger bland annat i att leverantörskontrollen måste ske effektivt och snabbt, så att inte upphandlande myndigheter fastnar i långa handläggningstider som riskerar att fördröja tilldelningen av offentliga kontrakt. Detsamma gäller även vid uppföljning av ramavtal och kontrakt. Svenska upphandlande myndigheter och enheter

Företagarna

Besöksadress: Rådmanngatan 40 | Postadress: 106 67 Stockholm
www.foretagarna.se | info@foretagarna.se | 08-406 17 00

annonserar cirka 18 000 stycken offentliga upphandlingar årligen och behovet av kontroll och uppföljning av redan ingångna kontrakt är stor.

Skyldigheten att ställa särskilda arbetsrättsliga villkor inom det icke direktivstyrda området

Företagarna delar utredningens slutsats att det inte bör införas en skyldighet att ställa arbetsrättsliga villkor inom det icke direktivstyrda området. Det bör i stället, som i nuvarande ordning, vara frivilligt för de upphandlande myndigheterna och enheterna att själva bedöma när det är lämpligt att ställa arbetsrättsliga krav i offentliga upphandlingar i det icke direktivstyrda området.

Begräsning av antalet underleverantörsled

Utredningen bedömer att det är förenligt med regeringsformens regler om näringsfrihet att det förvisso finns en möjlighet att begränsa antalet underleverantörsled vid offentlig upphandling, men att det inte är förenligt med upphandlingsdirektiven. Företagarna instämmer i denna bedömning. Det är som utredningen vidare konstaterat inte heller förenligt med EUF-fördragets bestämmelser om fri rörlighet för tjänster och etableringsfriheten att begränsa antalet underleverantörsled på förhand.

En begränsning av underleverantörsled skulle även försvåra för företag från andra länder att delta i svenska offentliga upphandlingar då dessa skulle behöva ha direkta avtal med svenska företag. En begränsning av antal underleverantörer på förhand i offentlig upphandling skulle gå längre än vad som är nödvändigt. En sådan begränsning av underleverantörsled är därmed oproportionerlig.

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna

Magnus Johansson
Konkurrens- och upphandlingsexpert
Företagarna